

๒๑

แ ส ว ง จู ด ร ั ว ม

ส ม า น จู ด ต่ า ง

ท่านทั้งหลายจงเห็นการทะเลาะวิวาทโดยความเป็นภัย
เห็นความไม่วิวาทโดยความเป็นธรรมอันเกษม
จงเป็นผู้พร้อมเพรียงกัน
มีความประนีประนอมกันเถิด นี่เป็นพุทธานุสาสนี

แสงจตุรร่วม สมานจตุรต่าง

๒๐๖

การสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นแก่โลกไม่ใช่เรื่องเพ้อฝัน เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เพราะธรรมกายมีอยู่แล้วในตัวของมนุษย์ทุกคนในโลก โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนาและเผ่าพันธุ์ ขึ้นชื่อว่าเป็นมนุษย์ ทุกคนสามารถเข้าถึงธรรมกายได้ทั้งนั้น ด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ณ ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เมื่อเข้าถึงธรรมกายแล้ว ความสุข ความบริสุทธิ์ ความเบิกบานที่เกิดขึ้นจากการเข้าถึงธรรมกายภายในของเราแต่ละคน จะแผ่ขยายออกไป กลั่นบรรยากาศและทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัว ให้สะอาดบริสุทธิ์ขึ้นไปเรื่อยๆ จนกระทั่งแผ่คลุมไปทั่วโลก แล้วในไม่ช้า โลกทั้งโลกจะเข้าถึงสันติสุขที่แท้จริง

พระลัมมะลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย จริยาปิฎก ว่า

“วิวาท ภัยโต ทิสฺวา อวิวาทญจ เขมโต
สมคฺคา สขิลา โทถ เอสา พุทฺธานุสาสนี

ท่านทั้งหลายจงเห็นการทะเลาะวิวาทโดยความเป็นภัย เห็นความไม่วิวาทโดยความเป็นธรรมอันเกษม จงเป็นผู้พร้อมเพรียงกัน มีความประนีประนอมกันเถิด นี่เป็นพุทธานุสาสนี”

สันติภาพของโลกจะบังเกิดขึ้นได้ ถ้าทุกคนมีความเข้าใจกัน คิด พูด ทำในสิ่งที่ดีๆ เหมือนกัน แสงจตุรร่วมสมานจตุรต่าง

แสงจตุราร่วม สมนานจตุราร่าง

๒๐๓

ไม่เพ่งโทษกัน แต่มีความรักปรารถนาดี และพร้อมที่จะอภัยต่อกันเสมอ ถ้าหากทุกคนรวมใจเป็นหนึ่งเดียว มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน ลด ละ เลิกทิฏฐิมานะ ที่ก่อให้เกิดความแตกแยกกัน เราจะได้รับความสุขในชีวิต แล้วโลกจะก้าวไปสู่สันติสุขอันเกิดจากสามัคคีธรรม ที่ทุกคนมีใจหยุดนิ่งเหมือนกัน

พระพุทธองค์ทรงชี้โทษของการทะเลาะวิวาท ว่าเป็นทางมาแห่งความหายนะ เป็นการทำลายชีวิตและทรัพย์สิน แล้วทรงชี้ประโยชน์ของความไม่วิวาทกัน ว่าเป็นธรรมนำมาซึ่งสันติสุขอันไพบูรณ์ ดังเช่นในสมัยพุทธกาลที่พระประยูรญาติของพระองค์ เกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้น สาเหตุเนื่องจากแย่งน้ำในแม่น้ำโรหิณี เรื่องมีอยู่ว่า

*ตระกูลศากยวงศ์และโกลิยวงศ์ซึ่งเป็นพระญาติกันต่างสร้างท่انبก้นน้ำในแม่น้ำโรหิณี เพื่อใช้ในการเพาะปลูก เพราะสมัยนั้นอาชีพหลักของชาวเมืองคือเกษตรกรรม มีการทำไร่ ทำสวน จึงจำเป็นต้องใช้น้ำมาก แต่เนื่องจากในปีนั้นเกิดภาวะแห้งแล้ง ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้ข้าวกล้าที่หว่านไว้เสียหาย

แสงจตุรร่วม สมนจตุรต่าง

๒๐๘

เมื่อเห็นว่าข้าวกล้าเริ่มเหี่ยวเฉาตายไป ชาวนาฝ่ายโกลิยวงศ์จึงปรึกษาหารือกันว่า “น้ำในแม่น้ำในโรหิณีนี้ ถ้าหากต้องแบ่งปันให้กับอีกฝั่งหนึ่งด้วย จะทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการ ข้าวกล้าของพวกเราจะเจริญงอกงาม ออกดอก ออกรวง ให้ผลผลิตที่ดี ต้องได้น้ำในแม่น้ำทั้งหมด”

ฝ่ายชาวนาทางกรุงกบิลพัสดุ์ได้แย้งขึ้นว่า “ข้าวกล้าของพวกเราจะได้ผลผลิตที่ดี หากได้น้ำทั้งหมดเหมือนกัน เฉพาะปีนี้ขอพวกท่านจงให้น้ำทั้งหมดแก่พวกเราเถิด” ต่างฝ่ายต่างก็อยากได้น้ำ มิฉะนั้นข้าวกล้าก็ต้องเสียหาย ไม่มีฝ่ายใดยอมเสียสละเมื่อตกลงกันไม่ได้จึงกลายเป็นการทะเลาะโต้แย้งกันอย่างรุนแรง

การโต้แย้งได้ลุกลามเป็นวงกว้างออกไป จนกลายเป็นการพุดจาพาดพิงไปถึงชาติตระกูล ทำให้เกิดความไม่พอใจกันมากยิ่งขึ้น พวกชาวนาฝ่ายโกลิยนครก็กล่าวเยาะเย้ยศากยวงศ์ว่า “ต้นตระกูลของพวกท่านไม่มีความละอาย แต่งงานระหว่างญาติด้วยกันเองเสมือนสุนัขจิ้งจอก หรือสัตว์เดียรัจฉาน ช่างน่าอัปอายจริงหนอ”

ชาวนาฝ่ายศากยวงศ์ก็ได้ตอบอย่างรุนแรง โดยพาดพิงไปถึงต้นตระกูลโกลิยวงศ์ว่า “ต้นตระกูลของพวกท่านเป็นโรคเรื้อนเต็มตัว ต้องถูกขับไล่ไปอยู่ในป่าเหมือนคนอนาถาไม่มี

ที่ไป เป็นดั่งสัตว์เดียรัจฉาน น่าหดหู่จริงหนอ” แล้วชาวนาทั้งสองฝ่ายต่างเล่าเรื่องที่ตนเองถูกดูหมิ่นให้พวกอำมาตย์ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เมื่อเรื่องได้ยินไปถึงราชตระกูล ยิ่งก่อให้เกิดความริ้าวรานมากขึ้น ต่างฝ่ายต่างไม่พอใจที่ถูกกลบหลุมถึงขนาดนี้

ทั้งสองฝ่ายจึงเตรียมกองทหารเพื่อออกรบ ได้มาประจันหน้ากันที่ชายฝั่งแม่น้ำโรหิณี พร้อมทั้งจะประหัตประหารกันในขณะนั้นเองพระบรมศาสดาทรงทราบว่ พระประยูรญาติของพระองค์กำลังจะเข่นฆ่ากันด้วยเรื่องไร้สาระ เพราะถูกอริยชาครอบงำดวงจิต คิดแต่จะรบกับคนภายนอก โดยไม่ได้มุ่งที่จะรบกับกิเลสภายใน พระองค์จึงเสด็จมาห้ามทัพ

เมื่อเสด็จมาถึง พระบรมศาสดาทรงประทับนั่งขัดสมาธิ คู้บัลลังก์ ลอยอยู่กลางอากาศระหว่างแม่น้ำโรหิณี ทรงเปล่งฉัพพรรณรังสีสว่างไสวไปทั่วอาณาบริเวณ ทำให้เหล่าทหารและชาวพระนครทั้งสองฝ่าย เกิดความเลื่อมใสในพุทธานุภาพ มีจิตอ่อนโยนลง ต่างฝ่ายต่างคิดเหมือนกันว่ พระบรมศาสดาผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เป็นพระญาติของพวกเรา พระองค์เสด็จมาเพื่อห้ามความบาดหมางของพวกเรา พวกเราได้ชื่อว่า เป็นญาติของบุคคลผู้เลิศในโลก ไม่สมควรที่จะทำลายล้างสัตว์อื่นเลย

แสงจตุรร่วม สมนจตุรต่าง

๒๑๐

ทั้งสองฝ่ายจึงตัดสินใจทิ้งอาวุธ แล้วนั่งลงถวายเป็นพุทธบูชา
พระบรมศาสดา พระองค์จึงตรัสถามพระราชาทั้งสองเมืองว่า
“ดูก่อนมหาบพิตร พระองค์เสด็จมาทำสงครามกันเพราะอะไร”
พระราชาทูลว่า “พวกข้าพระองค์อาศัยน้ำเป็นเหตุ จึงทำสงคราม
กัน” พระบรมศาสดาตรัสถามต่อว่า “มหาบพิตร น้ำมีค่ามากหรือ”
กษัตริย์ทั้ง ๒ ฝ่ายทูลว่า “มีค่าน้อยพระเจ้าข้า” พระองค์ตรัส
ถามต่ออีกว่า “กษัตริย์ทั้งหลายมีค่าหรือ” พระราชาทูลตอบว่า
“ธรรมดา กษัตริย์ทั้งหลายย่อมมีค่าประมาณมิได้”

พระบรมศาสดาจึงทรงให้ข้อคิดว่า “ดูก่อนมหาบพิตร
พระองค์จะทำให้ขัตติยวงศ์ที่มีค่ามาก ต้องมาพึ่งพิงอาศัยไปเพียง
เพราะสิ่งที่มีค่าแค่เล็กน้อยทำไม การไม่พิจารณาให้ดี จะทำให้
การทะเลาะกันนี้ ติดตัวข้ามภพข้ามชาติไปถึงหนึ่งกัป เหมือนกา
กับนกเค้าที่เดียว” จากนั้นพระองค์ทรงแสดงโทษของการ
ทะเลาะวิวาทให้พระราชา และหมู่พระญาติฟังอีก

ครั้นพระราชาทั้ง ๒ เมือง สดับพระธรรมเทศนาแล้ว
ต่างได้สำนึกว่า นี่ถ้าพระบรมศาสดาไม่เสด็จมา พวกเราทั้งหมด
คงต้องใช้อาวุธประหัตประหารกัน ทำให้เลือดต้องไหลนอง
เหมือนน้ำในแม่น้ำโรหิณีนี้นั่นเอง พวกเราทั้งหมดได้ชีวิตใหม่
อีกทั้งได้ความสมัครสมานสามัคคีกันอีก เพราะอาศัยพระพุท
ธองค์ผู้เป็นพระญาติของเราแท้ๆ แล้วทั้ง ๒ ฝ่ายก็แบ่งปันน้ำกัน

แสงจตุรารวม สมนานจตุราร่าง

๒๑๑

เพื่อใช้ในการเพาะปลูก กลับมาเป็นญาติที่มีความสามัคคีกัน
ดั้งเดิม

เราจะเห็นว่า สงครามการทำลายล้างกัน ส่วนใหญ่มัก
เกิดจากเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เหมือนไม้ขีดก้านเดียวสามารถเผา
ป่าได้ทั้งป่า พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “สุขา สงฆสฺส สามคฺคี
ความสามัคคีของหมู่ให้เกิดสุข” คือทรงสอนให้เปลี่ยนจากความ
แตกแยกมาเป็นสมัครสมานสามัคคีกัน พระองค์จึงทรงเป็น
ตัวอย่างของนักการทูตเอกในโลก ที่ทำให้สรรพสัตว์เปลี่ยนจาก
การแก่งแย่งมาเป็นผู้ให้ อย่างไม่มีใครเปรียบได้

สันติภาพของโลกจะบังเกิดขึ้นได้ ต้องเริ่มจากสันติสุข
ภายใน ผู้ปรารถนาจะให้โลกนี้มีความสามัคคีกัน ปราศจากการ
รบราฆ่าฟัน ต้องเริ่มจากจุดนี้แหละ คือหันกลับมาทำใจหยุดนิ่ง
ที่ศูนย์กลางกาย ซึ่งเป็นศูนย์รวมแห่งความบริสุทธิ์ เป็นจุด
เริ่มต้นแห่งสันติภาพ แล้วพลังมวลแห่งความบริสุทธิ์ของใจ
จะแผ่ขยายออกไป ทำบรรยากาศโลกให้ร่มเย็นเป็นอัครรรย
ที่เดียว เพราะฉะนั้นจะทำภารกิจอยู่ที่ไหนก็ตาม อย่าละเลย
การทำใจให้หยุดนิ่งกันทุกคน

